

ועדת בדיקה ממשלתית למניעת אסונות תוך כדי פעילות מכינות קדם צבאיות

כתב מינוי וסמכויות חקירה – שר ההתיישבות השר צחי הנגבי

(י"פ 9495, ח' ניסן התשפ"א, 21/3/202 ע' 4490)

חברי הוועדה : - יו"ר הוועדה – השופטת (בדימוס) שולמית וסרקרוג ;

חברים - האלוף (במיל') גרשון הכהן ;

- אבי נעים, לשעבר מנכ"ל משרד ההתיישבות

1

העדות המוקלדת תוקנה על ידי העד/ה. הנוסח המתוקן, ללא שינויים נוספים (למעט שינוי

2

רווחים) אושר על ידי היו"ר.

3

העדות הייתה לעדות פתוחה לציבור.

4

5

6

(-) ש' וסרקרוג,

7

יום חמישי ט"ו חשון תשפ"ב 21 אוקטובר 2021

יו"ר הוועדה

8

9

10

יום רביעי י"ב אב תשפ"א

11

21 יולי 2021

12

שמיעת עדים

13

נוכחים :

14

חברי ועדת צפית

15

יו"ר הוועדה – השופטת (בדימוס) שולמית וסרקרוג – (להלן : יו"ר)

16

האלוף גרשון הכהן – (להלן : "חבר 1"), היעדרות בשל אילוצים

17

מר אבי נעים – (להלן : "חבר 2")

18

עו"ד רותם רוטמן - מרכזת הוועדה – (להלן : "המרכזת")

19

יצחק אור – (להלן : "העד 1")

20

שרית אנג'יל אור – (להלן : "העדה 2")

21

דורית ברהום – צופה

22

עו"ד דנה קאופמן - צופה

23

24

יו"ר : מבקשת להציג הנוכחים. מבקשת להבהיר מספר דברים :

25

מאחר שהוענקה לנו סמכות חקירה, כל מי שמופיע בפנינו מוזהר כדין ; .

26

יש להציג תעודה מזהה ;

27

העד רשאי לבחור אם לעמוד או לשבת במהלך העדות ;

28

העד רשאי לבקש הפסקה בכל מועד, לצורך הפסקה, ונשתדל לקבל הבקשה ; ,

29

במהלך העדות יתכן שנרצה לשאול שאלות. נשתדל לעשות זאת בסוף העדות.

30

בשמי ובשם חברי הוועדה, מבקשת להודות על כך שהספקתם בזמן כל-כך קצר

31

לפנות את הזמן ולהגיע היום.

32

שיהיה לנו בהצלחה עד כמה שניתן. נעבור להליך הפורמלי.

33

ועדת בדיקה ממשלתית למניעת אסונות תוך כדי פעילות מכינות קדם צבאיות

כתב מינוי וסמכויות חקירה – שר ההתיישבות השר צחי הנגבי

(י"פ 9495, ח' ניסן התשפ"א, 21/3/202 ע' 4490)

- חברי הוועדה: -
- יו"ר הוועדה – השופטת (בדימוס) שולמית וסרקרוג;
- חברים - האלוף (במיל') גרשון הכהן;
- אבי נעים, לשעבר מנכ"ל משרד ההתיישבות

1

2

הוצגה תעודה מזהה (ת"ז): 058667080

3

העד מר יצחק אור ת"ז 058667080 מזהה כדין ומתחייב לומר את האמת

4

מוצגת תעודה מזהה (רישיון נהיגה). עותק מרישיון הנהיגה הוגש וסומן וב/80/

6

הוצגה תעודה מזהה (ת"ז): 058459934

7

העדה גב' שרית אנג'ל אור ת"ז 058459934 מזהרת כדין ומתחייבת לומר את האמת

8

מוצגת תעודה מזהה (רישיון נהיגה). עותק מרישיון הנהיגה הוגש וסומן וב/81/

10

העד 1: ברצוני להגיש לכם מסמך בכותרת "הופעה בפני ועדת הבדיקה הממשלתית"

11

מוגש ומסומן וב/82.

12

13

העד 1: אנחנו מודים לכם שאנחנו כאן בפניכם. אני מאמין שתהיה לכם את הזכות להעיר

14

בפני עם ישראל את הכשלים בעולם המכינות שבשרשרת מכשלים גרמה לכך

15

שנהרגה ביתנו ז"ל יחד עם 8 נערות ונער באסון. ביום 26.11.18 ליווינו את בנו עוז

16

בדרכו לשירות קרבי בצה"ל, ומשם המשכנו לפגישה ארוכה של כל המשפחות

17

השכולות עם וועדת החינוך של הכנסת בבקשה להקים ועדת חקירה. באתו היום

18

פגשנו את השר צחי הנגבי בפגישה אקראית שהובילה בסופו של דבר שהשר צחי

19

הנגבי הקים וועדה זו.. היום זו סגירת מעגל כי אותו בנו עוז סיים את השירות

20

שלו. התהליך התחיל בדרישה לוועדת חקירה ביום בו הוא התגייס והיום הוא

21

משתחרר מצה"ל בדיוק ביום שבו אנחנו מעידים בפניכם.

22

23

העדה 2: שמי שרית אנג'ל אור. אני אמא לששה ילדים, אלה ז"ל הייתה הבת הקטנה, ויש

24

לי ששה נכדים. חיכיתי לרגע הזה שיהיה לנו את המקום והבמה להשמיע ולספר

25

את הסיפור מהעיניים שלי, מה אני חוויתי. כי לדעתי כדי לתקן ולשנות צריך להכיר

26

מה קרה. מבחינתי אלו עובדות, יש גם תחושות ורגשות אך אשתדל להתמקד

27

בעובדות, ולשתף אתכם. אנחנו בעד עולם המכינות, ארבעת ילדינו חוץ מאלה שלא

28

הספיקה היו בעולם המכינות.

29

שישה ילדים: רועי הבכור סיים ישיבה תיכונית ואחר כך היה במכינה קדם צבאית

30

"בית אל" והתגייס לגולני. הילדה השנייה חן, סיימה אולפנא, עשתה שירות לאומי

31

שנתיים. הילד השלישי עמית סיים ישיבה תיכונית והיה במכינה קדם צבאית יתיר

32

ואחרי זה התגייס לסיירת גולני. הילדה הרביעית מעיין והייתה במכינה קדם

33

ועדת בדיקה ממשלתית למניעת אסונות תוך כדי פעילות מכינות קדם צבאיות

כתב מינוי וסמכויות חקירה – שר ההתיישבות השר צחי הנגבי

(י"פ 9495, ח' ניסן התשפ"א, 21/3/202 ע' 4490)

חברי הוועדה: - יו"ר הוועדה – השופטת (בדימוס) שולמית וסרקרוג;

חברים - האלוף (במיל') גרשון הכהן;

- אבי נעים, לשעבר מנכ"ל משרד ההתיישבות

1 צבאית לבנות צה"לי והייתה מ"כית בצבא, הילד החמישי עוז, היה בוגר ישיבה
2 תיכונית ובזמן האסון היה במכינה קדם צבאית נוקדים והתגייס כלוחם בשריון.
3 אנחנו בית שחינך במטרה להגיע למימוש עצמי ולנתינה, וגם בתי ספר שבהחלט
4 עודדו את הילדים ללכת ולתרום. אני לא יכולה להגיד דתיים או חילוניים כי בסופו
5 של דבר כל ילד מצא את המסלול שלו, ואלה ידעה שהיא הולכת למכינה קד"צ
6 מעורבת של בנים ובנות דתיים וחילונים בכיתה י"ב יצאה עם חברות שלה לכל
7 מיני מכינות לבדוק. היא התקבלה למכינת העמק, לנחל עוז, ובני ציון. ההיכרות
8 שלי עם המכינה הייתה כשהזמינו את ההורים ב- 15 למרץ 2018 כחודש וחצי לפני
9 האסון ליום הקמה. החניכים הגיעו לפעילות מהבוקר, וההורים הוזמנו להגיע
10 אחה"צ להכיר את המכינה. יצאנו ממעלה אדומים, אספנו את אמא של שרי, חברה
11 של אלה שהייתה גם באסון, וניצלה בניסי ניסים, היא הייתה מטר מתחת לאלה
12 בנחל צפית. את המכינה אנחנו מכירים מאחיון של איציק שנתן שם הרצאות,
13 ומהצד שלי, בת אחי סיימה שם שנתיים לפני האסון כחניכה במכינת בני ציון ואלה
14 התייעצה איתה. אלה אהבה לטייל הייתה מדריכת של"ח ומש"צית בבית ספרה,
15 הדריכה בטיולים שכבות של תלמידות צעירות ממנה בבית ספרה והיא מאוד
16 שמחה להתקבל למכינה. ביום ההורים סיימו במבנה שנמצא במרכז תל אביב
17 בסיוור ראיתי מבנה מאוד צפוף, קומת בנים, קומה של בנות, 2-3 חדרים, מיטות
18 קומותיים, ואמרתי לעצמי איפה זה מול סיורים שהיינו בהם במכינות של האחים
19 של אלה שם היו מרחבי טבע ודשא. המכניסטים ניהלו את השיח הראשוני, אמרו
20 אנחנו צוות גיוס, צוות ידיעת הארץ, צוות אחראי על המתנדבים וכו' ותוך כדי
21 שהם מציגים את עצמם להורים, הם מספרים רק שתדעו גם אם הילד חולה אנחנו
22 עושים ועדת "ביקור חולים" וזה לא משנה אם הרופא כתב או אמר אנחנו בסוף
23 קובעים, כי מאוד חשוב שתהיה פה נתינה של כולם והפעילות היא עד 11 בלילה,
24 ואחרי זה יש גם שמירות. אני דווקא התרשמתי מזה, אמרתי זה כמו יאנוש
25 קורצ'ק. לאחר מכן נפגשנו ההורים והילדים עם צוות ההנהלה. אז מנהל המכינה
26 יובל כאהן העביר שיעור וסיפר על הפעילויות והתפיסה החינוכית של המכינה
27 כשהוא סיפר שהילדים יוצאים לשטח לנגב ולבקר בפזורה הבדואית ולפעמים הם
28 יוצאים לבד. אני אשת חינוך 36 ומתוכם מנהלת בית ספר יסודי במעלה אדומים
29 16 שנים, בית הספר זכה בפרסים רבים וגם אני באופן אישי כמנהלת, ואני מאוד
30 אוהבת את עבודתי. כרגע אני מנהלת ב"ס יסודי עם מעל 500 תלמידים. כך שאני
31 מכירה את העולם הזה. אלה הזהירה אותי לא להגיד שאני מנהלת ובבקשה לא
32 לשאול הרבה שאלות. אלה הייתה ילדה מאוד דעתנית וגם שאלה את השאלות,
33 אבל ברגע שמנהל המכינה אמר את הדברים אני קמתי ואמרתי איך זה יכול להיות
34 שאתה מוציא ילדים לבד לפזורה הבדואית בלי אמצעי תקשורת, בלי מבוגר? לי יש

ועדת בדיקה ממשלתית למניעת אסונות תוך כדי פעילות מכינות קדם צבאיות

כתב מינוי וסמכויות חקירה – שר ההתיישבות השר צחי הנגבי

(י"פ 9495, ח' ניסן התשפ"א, 21/3/202 ע' 4490)

- חברי הוועדה: - יו"ר הוועדה – השופטת (בדימוס) שולמית וסרקרוג;
חברים - האלוף (במיל') גרשון הכהן;
- אבי נעים, לשעבר מנכ"ל משרד ההתיישבות

1 בן בסיירת גולני, גם כשהם יוצאים לשטח תמיד יש מפקד מעליהם. איפשהו הוא
2 נפנף אותי, לא נתן לי תשובה, ועבר לדבר הבא. ואז שאלתי על הלוי? הצפוף והוא
3 הפנה אותי לעלון שחולק לנו בדרך חזרה אלה נהגה למעלה אדומים ואמרתי לה:
4 המכינה הזאת לא נראית לי ולאב א אולי תחשבי על מכינה אחרת? למחרת בליל
5 שבת בשיחה של כל המשפחה סביב שולחן שבת שוב אמרנו לה את זה, שהמכינה
6 מאוד אינטנסיבית ומאוד דורשת ובקושי תגיעי הבייתה וגם אמרתי את האינטרס
7 שלי, תגיעי בימי שישי אחת לכמה, מה עם העזרה בבית? מה עם החברים. והיא
8 אמרה לא אני אשלב את הכל אל תדאגי. ואז הבן עמית אמר זו מכינה שממש
9 תפורה עליה כי היא אוהבת פעילות של 24/7 גם בלילה.. בשבוע של האסון הטיול
10 היה מתוכנן להתחיל ביום רביעי ה-25.4.18 אחר הצהריים עד יום שישי ה-27.4.18
11 בו הם היו אמורים לחזור עצמאית מבאר שבע כל אחד לביתו. היה לי יום שיא
12 בבית הספר "שבעים שנה למדינה" ביום שלישי ה-24.4.18 אלף איש בחוץ עם ראש
13 העיר. ואז אני אומרת לבני ראש העיר, איזה מזל שאנחנו עושים את זה היום כי
14 אם זה היה ביום חמישי לא היינו יכולים, כי ידענו שמזג האוויר יהיה סוער, כך
15 שמענו בתקשורת. כשהגעתי בערב הביתה אלה אומרת לי אני יוצאת מחר לטיול
16 גיבוש בנחל צאלים, אמרתי לה אין מצב, אמור להיות מזג אוויר סוער. אצלנו בבית
17 תמיד אמא מחליטה מי יוצא ולאן, וביקשתי מאלה בערב שתשלח לאחראית טיול
18 הודעת וואטסאפ שאמא רוצה לדבר איתה, והיא שלחה. המדריכה החזירה לה
19 תשובה שהם כרגע בישיבת צוות והיא לא יכולה כרגע לדבר, זה היה בשעה 22:30,
20 וככה זה הסתיים. אלה לא הכינה את התיק כי היא ידעה שבלי אישור של אמא
21 היא לא תצא לטיול. היא יודעת שכשאני אומרת לא זה לא. אני מאפשרת לילדים
22 שלי לעשות הכל, אבל הם אומרים לי איפה הם לאן הם יוצאים ומתי הם חוזרים.
23 בכל אופן בבוקר הערתי את אלה, 6 שנים אני מסיעה את אלה, בית הספר שלה
24 הוא בדרך לעבודתי. אלה מתלווה אלי ואני מאיצה בה שתצא מוקדם. תמיד היא
25 הייתה יורדת מהרכב ונפרדת עם נשיקה על הלחי. באתו בוקר אמרתי לה אלה אני
26 ממחרת. היא אמרה לי אמא אל תדאגי אני אסתדר, מה עם האישור לטיול אלה
27 שאלה אותי? כי היה לה את האישור של הטיול שהיינו צריכים לחתום עליו. זה
28 היה אישור ההורים, מצד אחד מהם צריכים להביא למסלול ובצד השני חתימה
29 של ההורים.

30 יו"ר: בת כמה היא הייתה?

31 העדה 2: נהרגה בת 17 ועשרה חודשים, היא הייתה תלמידת י"ב חודשים לפני סיום שנת
32 הלימודים. היא שלחה לי את הודעת וואטסאפ עם הפרטים של הטיול לנחל צאלים
33 לוואטסאפ ואת מספר הטלפון של המדריכה נועם דור שאדבר איתה. בשעה 15:30
34 אני מקבלת הודעה מאלה בוואטסאפ דיברת עם המדריכה? אמרתי לה לא.

ועדת בדיקה ממשלתית למניעת אסונות תוך כדי פעילות מכינות קדם צבאיות

כתב מינוי וסמכויות חקירה – שר ההתיישבות השר צחי הנגבי

(י"פ 9495, ח' ניסן התשפ"א, 21/3/202 ע' 4490)

חברי הוועדה: - יו"ר הוועדה – השופטת (בדימוס) שולמית וסרקרוג;

חברים - האלוף (במיל') גרשון הכהן;

- אבי נעים, לשעבר מנכ"ל משרד ההתיישבות

1	הכנסתי אותה כאיש קשר, ניסיתי ליצור איתה קשר והיא לא ענתה. ואז כתבתי
2	לאלה המדריכה לא עונה לי. מדובר במדריכה נועם דור. שאלתי אותה אם יש
3	מישהי אחרת? והיא אמרה לי כן ושלחה לי את הטלפון של יעל סדן, שהייתה
4	מכניסית בצוות גיוס. בטיול הגיבוש היו 7 מכניסטים ושתיים נספו אף הם
5	באסון.
6	יו"ר: הטופס עליו נדרשו ההורים לחתום הוגש וסומן וב/83.
7	הודעות מהוואטסאפ הוגשו וסומנו וב/84.
8	כולם קיבלו טופס ודרשו את החתימה?
9	העדה 2: כן, אבל הם לא אספו את הטפסים וזה נשאר בתיקים של הילדים. הם לא וידאו
10	שההורים אכן אישרו את הטיול. כתוב גם שזה לנחל צאלים. דברתי עם יעל סדן
11	ז"ל, היא הייתה מאוד נחמדה וסיפרה ששני מכניסטים עשו את המסלול שבוע
12	קודם, אמרתי לה שזה לא רלוונטי. שאלתי אם יש מישהי מעליה? ואמרה לי שנועם
13	דור היא המדריכה האחראית. אמרתי ליעל שנועם לא עונה לי והיא ענתה שתחזור
14	אלי. בזמן הזה אני יוצאת מבית הספר, אמא שלי שברה את הצלע ואמרתי אני רק
15	אבקר אותה. חשבתי אני לא אחתום על הטיול הזה לנחל צאלים עד שאברר.
16	החלטתי כמנהלת להתקשר לחדר מצב של משרד החינוך חשבתי שכשאני נותנת
17	סמל מוסד אקבל את המידע. יש נוהל איך מוציאים טיול בבתי ספר. לדוגמה
18	הבאתי כדוגמא תיק טיולים שלאחת השכבות בבית ספרי שיצאה השנה לטיול. אני
19	בעיקרון תמיד יוצאת עם שכבת ו' ליומיים, ואני יודעת שכשיוצאים לטיול, נניח
20	אני יוצאת איתם לגליל, ויש נוהל של עומס חום לצורך העניין, לפני שאני עושה את
21	הנחל אני מרימה טלפון לחדר מצב, מקבלת אישור, ואם לא מאשרים אני עושה
22	חשיבה יחד עם אחראי טיול, ועם מדריכים מחברת הטיולים שמלווה אותנו
23	לבחירה של מסלול מותאם, מעדכנת את חדר מצב ומקבלת אישור הנוהל הוא דף
24	ביקורת לפני יציאה שמבקר שיש את כל האישורים, ממנהל המוסד, אישור של
25	אחראי טיול, אני אחראית של בית הספר על כל מה שקורה גם אם אני לא בשטח.
26	אבל יש רכז טיולים בית ספרי, הוא ממנה מורה אחראית לטיול והיא אחראית
27	בשטח. רכז הטיולים עובר השתלמויות כל שנה ושנה כדי לקבל את כתב המינוי
28	ממני. בתיק הטיול יש רשימת נוכחות, כתב מינוי אחראי טיול, אישור מנהל בית
29	ספר, אישור ביטחוני/ אישור ביטחוני עירייה, חוזר לטיול, רשימת טלפונים הורים,
30	טופס ביטוח מתנדבים טופס מאבטחים, נהגים, ביטוחי אוטובוס, תדרוך של
31	ההורים, רשימת בעיות רפואיות של תלמידים, פנקס כיס של משרד החינוך
32	(הנחיות ביטחון וביטחות בטיולים במערכת החינוך) ומפת האזור. עם התיק הזה
33	יוצא אחראי טיול לטיול ובמהלך הטיול יש בד"כ בקר של משרד החינוך המגיע
34	לבצע ביקורת. כשאנחנו מזינים את זה בטופס של הלשכה לתיאום טיולים

ועדת בדיקה ממשלתית למניעת אסונות תוך כדי פעילות מכינות קדם צבאיות

כתב מינוי וסמכויות חקירה – שר ההתיישבות השר צחי הנגבי

(י"פ 9495, ח' ניסן התשפ"א, 21/3/202 ע' 4490)

- חברי הוועדה: -
- יו"ר הוועדה – השופטת (בדימוס) שולמית וסרקרוג;
חברים - האלוף (במיל') גרשון הכהן;
- אבי נעים, לשעבר מנכ"ל משרד ההתיישבות

- 1 מקבלים את האישור מהלשכה שאני יכולה לצאת לטיול, ומה הערכות שעלינו
2 לעשות מבחינה בטיחותית/ ביטחונית. את הטופס אני מקבלת שבוע-שבועיים
3 לפני, בבוקר הטיול אני צריכה לקבל אישור שאני יכולה לצאת לאותו מסלול מחדר
4 מצב של משרד החינוך.
- 5 **טופס הלשכה לתיאום טיולים מוגש ומסומן וב/85.**
- 6 העדה 2: בחדר המצב לא מונעים לצאת, הם מאפשרים. גם בחברה שאני עובדת איתה,
7 "סיפור מסע" לכל מדריך יש תעודה לחבל ארץ. בנוהל שלי כמנהלת במשך 16 שנה
8 אם יש גשם אני מבטלת, אבל אם יש חום, אנחנו משנים מסלול, שיהיה מסלול
9 מותאם. היה לנו ילד נכה בכיסא גלגלים ולכן עשינו מסלול מוגש כדי שכולם יחוו
10 אותם טיולים. זה מה שאני יודעת ולא יודעת משהו אחר. אני יודעת שיש מפה
11 וכשאני יושבת יחד עם רכז טיולים ואחראית טיול אנחנו ממפים את המסלול. כמו
12 כן יש לנו את המדריך המוסמך שמכיר את המסלול. מתלווה לטיול גם מאבטח,
13 חובש או מע"ר בהתאם ללשכה לתיאום טיולים של משרד החינוך. לשאלת היו"ר
14 יש חוזר איך להכין את התיק, לדעתי הוא נמצא בלשכה לתיאום טיולים.
- 15 אני נמצאת אצל ההורים שלי, אלה ממתינה בבית לאישור שלי, היא צריכה להגיע
16 ב- 17:00 לבנייני האומה. נועם לא חזרה אלי ואני מחליטה להתקשר לחדר מצב
17 של משרד החינוך בשעה 16:26 מזדהה כאימא של תלמידה שיוצאת לטיול עם
18 מכינה. הם לא הסכימו לתת לי מידע.
- 19 **תמלול שיחה עם חדר מצב מוגש ומסומן וב/85(1)**
- 20 העדה 2: אני יודעת שכל השיחות של חדר מצב מוקלטות, הם גם אומרים את זה בפתיח.
21 עברתי משבר אמון בבני אדם וגם במשרד החינוך. אני כל כך אוהבת את המקום
22 שאני עובדת בו ויש בזה את השליחות הכי טובה, אבל משהו לא עבד טוב במשרד
23 החינוך. , משרד החינוך לא תפקד טוב, בטח עוד רגע תהיה ועדה ויבדקו את הכל.
24 ההנחה שלי הייתה שהמכינות פועלות מול חדר מצב כדי לקבל אישור.
- 25 חבר 2: מתי נפלה ההבנה שלא?
26 העדה 2: אחרי הרבה זמן.
- 27 העד 1: לי היה ברור תוך כדי השבעה מעדויות ששמענו, הגיעו אלינו אלפי אנשים, כבר
28 במהלך השבעה אמרתי משרד החינוך פשע, וצריך להילחם במשרד החינוך, זה
29 משפט שאמרתי לשרית תוך כדי שאנחנו יושבים שבעה. שרית אמרה לי אני מנהלת
30 אתה לא יוצא למלחמה במשרד החינוך.
- 31 העדה 2: קשה לי להגיד מתי הבנתי, אבל גם במהלך השבעה שהגיעו אלפים, וגם להלוויה,
32 אתה לא מבין איפה אתה נמצא. והגיעו אלי מנהל מחוז, מפקחים, מלא אנשים
33 מהמשרד עצמו. ואמרתי להם תשמעו, התקשרתי לחדר מצב. הם ידעו שיש את
34 השיחה הזאת, אבל השיחה לא הגיעה אלי. היא הגיעה רק אחרי שדרשתי דרך

ועדת בדיקה ממשלתית למניעת אסונות תוך כדי פעילות מכינות קדם צבאיות

כתב מינוי וסמכויות חקירה – שר ההתיישבות השר צחי הנגבי

(י"פ 9495, ח' ניסן התשפ"א, 21/3/202 ע' 4490)

חברי הוועדה: - יו"ר הוועדה – השופטת (בדימוס) שולמית וסרקרוג;

חברים - האלוף (במיל') גרשון הכהן;

- אבי נעים, לשעבר מנכ"ל משרד ההתיישבות

- 1 עורכי הדין שלנו לקבל את הקלטת השיחה. ההלטת השיחה הגיע אלי רק אחרי
- 2 כשנה וחצי. בשיחה שומעים שהתעקשתי עם הטלפנית בחדר המצב והיא לא
- 3 הסכימה לתת לי מידע. אני אדם מאוד אסרטיבי ואמרו לי חברי, שרית זה לא
- 4 הגיוני ששיכנעו אותך לאשר אם לא היית בטוחה שהם מתנהלים לפי נוהל שינוי
- 5 מסלול טיול של המשרד.
- 6 (מוקרנת הקלטת השיחה עם חדר מצב)
- 7 למעשה היא הסכימה לתת לי את המידע רק לאחר שהתעקשתי ונתתי לה את סמל העדה 2 :
- 8 המוסד שלי. אגב שבוע אחרי השבעה הוצאתי את כל בתי הספר למסלולים, חזרנו
- 9 לשגרה גם כדי לתת מסר לילדים שלנו, עם כל הכאב והצער העמוק. אבל הנוהל
- 10 הזה שהייתי בטוחה שככה הם מתנהלים, אותה מכינה קדם-צבאית, שהרי ידענו
- 11 זה לא ילד ראשון ששלחנו למכינה, אנחנו יודעים איך מכינה פועלת ומה היא עושה,
- 12 זה טיול גיבוש.
- 13 כלומר חשבתם שידעתם. ילדה שישית שיצאה למכינה ואת בטוחה שכל טיול הם חבר 2 :
- 14 מבקשים אישור מחדר מצב.
- 15 נכון, מעבר לזה גם בחדר מצב עצמו הם אומרים שהם נותנים את השירות לבתי העדה 2 :
- 16 ספר, מכינות ש"ש וכו'.
- 17 זה גם נובע מהידיעה שהמכינה ממומנת שליש על ידי משרד החינוך ושליש על ידי העד 1 :
- 18 משהב"ט. כלומר, ברגע שמשרד ממשלתי מממן מוסד סביר להניח שיש לו דרישות.
- 19 כמו שאותו משרד החינוך מממן את בית הספר של שרית יש לו דרישות מכל גוף
- 20 שהוא מממן.
- 21 אגב עם השנים הכנסנו נוהל לבית הספר, כל טיול או אירוע, יום למחרת יושבים העדה 2 :
- 22 צוות הניהול ומוביל בית ספרי ומסיקים מסקנות. גם אם האירוע היה טוב,
- 23 כותבים תחקיר ולשנה הבאה מפיקים לקחים. בקיצור לאחר השיחה עם חדר מצב
- 24 מתקשרת אלי בשעה 16: 35 (ביום 25.4.18)נועם דור ואני מדברת איתה ואומרת
- 25 לה עכשיו דיברתי עם חדר מצב, את יודעת שבכלל האזור של נחל צאלים סגור?
- 26 והיא אמרה לי תראי דיברנו עם הגורמים הרלוונטיים ואולי נעשה מסלול חלופי
- 27 ואולי נצפה בשיטפונות. אמרתי לה מה? את יודעת כמה זה מסוכן? היא אמרה לי
- 28 לא אל תדאגי, אנחנו נדבר עם הגורמים הרלוונטיים ונסגור את זה. גם אני עושה
- 29 את זה, אני לא מבטלת טיול ובודקת עם הגורמים הרלוונטיים ומנסה לראות. והיא
- 30 אומרת לי אל תדאגי אמא של אלה, אלה תחזור הביתה בשלום. אלה לא חזרה
- 31 הביתה בשלום גם לא עשרה מחבריה. לא חזרו עדי, לא יעל, לא צור, לא אילן, לא
- 32 רומי, לא מעיין, לא גלי, לא שני, לא אגם ולא חזרה אלה. אני כאמא, כמנהלת, אני
- 33 בטחתי באנשים שהייתי בטוחה שמתנהלים לפי נהלים, והם לא שמרו על הנהלים
- 34 האלה, לא שמרו על הילדים שלנו. התקשרתי לאלה, אמרתי לה אלה את יכולה

ועדת בדיקה ממשלתית למניעת אסונות תוך כדי פעילות מכינות קדם צבאיות

כתב מינוי וסמכויות חקירה – שר ההתיישבות השר צחי הנגבי

(י"פ 9495, ח' ניסן התשפ"א, 21/3/202 ע' 4490)

- חברי הוועדה : - יו"ר הוועדה – השופטת (בדימוס) שולמית וסרקרוג ;
חברים - האלוף (במיל') גרשון הכהן ;
- אבי נעים, לשעבר מנכ"ל משרד ההתיישבות

- 1 לחתום בשמי. אני לוקחת אחריות על זה שאישרתי לבת שלי אלה לצאת לטיול.
2 שכנעו אותי שהם עושים מסלול חלופי. מצדי שישבו וישחקו דוקים איפה שלא
3 יהיה. אני אמא בשליטה, אפשר לראות זאת בהתכתבויות בווטסאפ אחרי שאני
4 מדברת איתה, עוז אחיה הקפיץ את אלה ליציאה למעלה אדומים, בדרך לירושלים
5 התחיל לרדת גשם והיא אומרת לי אמא איזה פקקים תגידי לעוז שכבר יצא, כי
6 עוז היה צריך לצאת למכינה שלו, היא הייתה מאוד אחראית ודאגה לעוז שייקח
7 את האוטובוס של שעה 18:00 היא אמרה לו כדי שאמא לא תדאג. היא הגיע
8 לבנייני האומה ואז אני מקבלת התרעה מווי נט שינער נסחף באותו אזור בדרום
9 ושולחת לאלה את ההודעה. אמרתי לה תראי את זה למדריכה ותעדכני אותי מה
10 קורה, והם נוסעים בכיוון דרום. מסתבר שהם היו צריכים ללון בכפר נוקדים,
11 שהיה גשום ולכן הדרימו. חוויתי את הטיול הזה אחרי חודש וחצי, עשיתי את
12 המסלול הזה יחד עם האחים שלי והבן שלי עמית. החברים של עמית ביום ראשון
13 ה-29.4.18 הגיעו לאזור של הנחל וראו את התיקים של הניצולים שניצלו ע"י יחידת
14 669. אני מציגה תמונות של התיקים של הניצולים. יש שם את אישור ההורים של
15 שירה שניצלה מהאסון בתוך התיק. הם לא אספו את האישורים מכל החניכים.
16 התיק של אלה חזר אלינו בשבעה עם הרבה בוך, אלה לא חזרה, גם לא הצלחנו
17 להציל את הטלפון שלה. שתי קבוצות שהיו קדימה יותר בתוך הנחל הצליחו לטפס
18 כי היו להם מדרגות, קבוצה נוספת חולצה על ידי 669 ועוד קבוצה שהייתה קדימה
19 יותר גם חולצה. אלה ושרי היו במדרגות של המעוק בסולמות, ביתדות. רוב
20 הקבוצה היו קצת לפני. המזל הטוב שאחד החניכים היה מטר מאלה אבל הוא היה
21 בצד הטוב של הנחל, עם המדריך אביב ברדיצ'ב החובש ועוד מכיניסט הם פשוט
22 הצליחו לטפס ולהגיע למעלה.
23 היה סלע ענק שהם עמדו מאחוריו וכשהגל הגיע הוא לא פגע בהם מיידית.
24 שרי סיפרה לנו : אלה הצליחה לרדת איתי ב ביתדות, ואז הם שמעו את החובש
25 צועק תעלו אלה עלתה ראשונה ושרי הייתה מתחתיה, ופשוט השיטפון הבוץ סחף
26 הכל.
27 התיקים האלה המוצגים על המסך הם של הניצולים. מי שראה את זה הם החברים
28 של עמית. הם אמרו שיש שם עוד הרבה מים. המשטרה בסופו של דבר ביום ראשון
29 התחילה לאסוף את הציוד. גם כשאני מסתכלת על זה, לא הייתי שקטה גם
30 בהתכתבויות שלי. אני כל זמן כותבת אלה מה קורה תעדכני. והשיחה האחרונה
31 שלי עם אלה הייתה בערב של יום רביעי בסביבות השעה 22:00 ואני שואלת אותה
32 מה קורה? אני נמצאת בביקור חולים בבית של אחת הסייעות שלי עם צוות ניהול
33 גדול, הם רואים שאני בלחץ ואני לא שומעת אותה כי יש רעש ובקושי יש קליטה.
34 ואני שומעת אותה צועקת: תגידו חבר'ה איפה אנחנו? והיא כתבה לי אנחנו ישנים

ועדת בדיקה ממשלתית למניעת אסונות תוך כדי פעילות מכינות קדם צבאיות

כתב מינוי וסמכויות חקירה – שר ההתיישבות השר צחי הנגבי
(י"פ 9495, ח' ניסן התשפ"א, 21/3/202 ע' 4490)
חברי הוועדה: - יו"ר הוועדה – השופטת (בדימוס) שולמית וסרקרוג;
חברים - האלוף (במיל') גרשון הכהן;
- אבי נעים, לשעבר מנכ"ל משרד ההתיישבות

- 1 במכלאות הגמלים על יד עין תמר. בבוקר יום חמישי ה-18.4.26 התכתבתי עם אלה
- 2 שאלתי אותה שאלות, והיא ענתה לי על כל דבר. היא צילמה את האוהל, אמרה לי
- 3 שהם אוכלים ארוחת בוקר. היא סחבה אוהל כי המדריכה כתבה להם להביא גם
- 4 אוהל. היא אמרה שהתיק כבד לה בטירוף. ענתה לי מי נמצא בטיול. אגב גם משרד
- 5 החינוך שעשה תחקיר, אפילו בזה הוא טעה, הוא כתב שהיו שם 6 מכניסטים, הם
- 6 אפילו לא ידעו כמה היו בנחל !!! בטיול גיבוש היו 18 חניכים, 7 מכניסטים של
- 7 צוות גיוס, 2 מדריכים אביב ונועם וחובש סטיב.
- 8 כתבתי לאלה בווטסאפ לא להעמיס על הגב, שאלתי אותה אם היא לקחה משהו
- 9 לטיול? היא כתבה לי אפילו לא קרקר. וזו ההתכתבות. האחרונה.
- 10 חבר 2: את יודעת כמה התיק שלה שקל?
- 11 צופה ברהום: מעיין לקחה 24 קילו.
- 12 העדה 2: יום חמישי זה היום החופשי שלי, ואבא שלי מתקשר אלי בצהריים בשעה 15:19
- 13 ואומר שרית תפתחי מהר את הטלוויזיה יש משהו על קבוצת ילדים שנקלעה
- 14 למצוקה בדרום. אני לבד בבית פותחת את הטלוויזיה, לא ידעו שזו מכינה והייתה
- 15 לי תחושה לא טובה. אני מתקשרת לאלה והיא לא עונה, לאיציק בעלי והוא לא
- 16 עונה לנועה דור וגם היא לא עונה. מבקשת מגיסי את הטלפון של ראש המכינה
- 17 והוא לא ענה.
- 18 יו"ר: לא קיבלתם את הטלפון ביום ההיכרות?
- 19 העד 1: בדיעבד הסתבר שקיבלנו את הטלפונים בחוברת שחולקה לנו, אבל לא זכרנו שיש
- 20 לנו את הטלפון. רק לאחר מספר שבועות בדפדוף בחוברת הבנתי שיש לנו את מספר
- 21 הטלפון.
- 22 העדה 2: ההתכתבות האחרונה שלי עם אלה אחרי שהיא לא ענתה לי לטלפון הייתה בשעה
- 23 15:36 עם המילה אלה ???!. ואני צורחת בבית. ידעתי שהבת שלי הלכה, שאלה לא
- 24 חיה. זו הייתה התחושה שלי באותו רגע. התקשרתי שוב לחדר מצב הם לא ידעו
- 25 בכלל על האירוע. ב-16:00 אני מקבלת טלפון מאמא של שרי והיא שאלה אותי
- 26 הם באירוע? ואז אמרתי כן. ב-16:20 היא אמרה לי שהיא קיבלה טלפון ממד"א
- 27 ששרי נמצאת באמבולנס בדרך לסורוקה והבית שלנו מתחיל להיות מוצף באנשים,
- 28 סגן ראש העיר, מפקחת המחוז ממשרד החינוך, חברים, שכנים ואני רק רוצה
- 29 לדעת איך אני מגיעה לאלה, ואנחנו לא מקבלים טלפון מאף אחד. חצי עולם אצלי
- 30 בבית וחשוב לנו שהילדים שלנו יחזרו, יחזירו את עוז מהמכינה, הבת הסטודנטית
- 31 שלי הייתה באיזה מבחן באוני' בר אילן, וחשוב לי שהם יהיו על ידי, מצד שני לאן
- 32 אני הולכת? ואז מגיעים שני שוטרים שאני מכירה אותם, ומודיעים לי: מצטערים,
- 33 אפילו היה קשה להם להגיד את זה. את צריכה להגיע למכון לרפואה משפטית
- 34 באבו-כביר. זה היה בשעה 18:00, אנחנו היינו צריכים להמתין עד 19:00 שיוציאו

ועדת בדיקה ממשלתית למניעת אסונות תוך כדי פעילות מכינות קדם צבאיות

כתב מינוי וסמכויות חקירה – שר ההתיישבות השר צחי הנגבי

(י"פ 9495, ח' ניסן התשפ"א, 21/3/202 ע' 4490)

- חברי הוועדה : - יו"ר הוועדה – השופטת (בדימוס) שולמית וסרקרוג ;
חברים - האלוף (במיל') גרשון הכהן ;
- אבי נעים, לשעבר מנכ"ל משרד ההתיישבות

1 לנו רכב חרום כי היה מזג אוויר סוער והדרכים למעלה אדומים חסומים. אנחנו
2 מגיעים לאבו-כביר, אני לא יודעת לתאר את הזוועה של אותו לילה. וב- 3:00 ראינו
3 את אלה. היא הייתה שלמה, והודענו לילדים. כי התקשורת צבאה על הבית, הודיעו
4 בתקשורת כבר בשעה 21:00 בערך שאלה בין הנספים. הילדים שאלו אותי מה
5 אומרים? אמרתי עד שאני לא רואה את הילדה אתם לא אומרים שום דבר. הגענו
6 הביתה בסביבות 4:00 לפנות בוקר. אמרתי לילדים תנוחו נצטרך עוד הרבה כוח
7 להמשך. בבוקר יום שישי ה-27.4.18 הוצאנו מודעת אבל. אלה נקברה במישור
8 אדומים. גם בלוויה אני שואלת את עצמי איך סמכתי? איך אמרו לי שאלה תחזור
9 ולא חזרו עשרה? אני כל הזמן חושבת על גודל העוצמה זה לא ילד אחד, זה אסון
10 של עשר משפחות, של הורים, אחים, סבים, סבתות, דודים, אחיינים, חברים. עיר
11 שלמה, ישר כינו את זה אסון לאומי. סמכתי שאם זה כזה עוצמתי בטוח כבר
12 עושים חקירה. ואז אני שומעת שמנכ"ל משרד החינוך שמואל אבואב מופיע
13 בתקשורת באותו בוקר של יום האסון, והוא אומר בראיון בערוץ 10 לא יוצאים
14 לטיולים, משרד החינוך לא מוציא לטיולים. לא הסרטון שהראה אריק שמיר
15 בעדותו כאן, בסרטון זה מיום 29.4 שהציג אריק, אבואב מתנער מאחריות.

מוקדן סרטון מערוץ 10

17 שמואל אבואב אומר שיש אזור שהוא חסום אז לא יוצאים לטיול. ואז המראיינת
18 שאלה למקומות אחרים? אז הוא ענה שמקומות שמותר אז מותר. אז אם נחל
19 צאלים חסום אז מותר מקום אחר. הטעות שלי היא שלא שאלתי את אלה לאן הם
20 הולכים באותו בוקר. אם היא הייתה אומרת לי נחל צפית כולם היו פה היום חיים,
21 בטוח. מכירים אותי, אני הייתי עוצרת את הטיול. אני לוקחת אחריות על מה
22 ששלי, וזה לא יעזור.

23 הצופה ברהום: הילדים לא ידעו לאן הם הולכים.

24 חבר 2: יש הבדל בין להעמיס על עצמך את האירוע הזה לבין לכאוב אותו.

25 העדה 2: בכל אופן זה היה ביום חמישי 26.4.18 שעות ספורות לפני התרחשות האסון וזה

26 מה שהוא התראיין. ביום ראשון 29.4.18 כאשר אנחנו יושבים שבעה הוא, שמואל

27 אבואב אומר דברים יותר הזויים.

מוקדן ראיון עם שמואל אבואב לאחר האסון

29 העדה 2: אני פה כאמא, כדי להסתכל על המטריה הרחבה, אנחנו רוצים למנוע אסונות. עד

30 עכשיו אין שום דבר, מכינות ממשיכות לצאת. אני מאוד רוצה שהעולם הזה ימשיך

31 כי זה עולם ערכי, אני יודעת מה זה עשה לילדים האחרים שלי. אבל כשאני רואה

32 איך מתנהלים זה לא הגיוני, כל אחד עושה מה שהוא רוצה. ממנה מדריך שמקבל

33 הנחיה מרשות הטבע לעשות את המסלול או לא, לא עשו מסלול הכנה לפני, לא

34 יודעים מה דרגת קושי, אם כן יתפוס אותם השיטפון. זה לא הגיוני שככה זה

ועדת בדיקה ממשלתית למניעת אסונות תוך כדי פעילות מכינות קדם צבאיות

כתב מינוי וסמכויות חקירה – שר ההתיישבות השר צחי הנגבי

(י"פ 9495, ח' ניסן התשפ"א, 21/3/202 ע' 4490)

חברי הוועדה: - יו"ר הוועדה – השופטת (בדימוס) שולמית וסרקרוג;

חברים - האלוף (במיל') גרשון הכהן;

- אבי נעים, לשעבר מנכ"ל משרד ההתיישבות

- 1 יתנהל. זו מכינה קדם-צבאית, לא קייטנה, גם בקייטנות יש נהלים. זה לא הגיוני
- 2 שאנשים בורחים, ואני חייבת להגיד, אני מבקשת שתזמינו את אבוהב, כי לי
- 3 בחוויה, כמנהלת מאוד פעילה במחוז, לא פעם ולא פעמיים, הוצאתי מלא מכתבים
- 4 ומיילים ופורומים שרציתי להגיד, והוא פשוט התעלם ולא ענה. זה מופיע
- 5 במסמכים שהעברתי לכם. אני לא אדם מתלהם, לא אדם מקלל, אני באמת רוצה
- 6 שיתנו לי תשובות כדי שנשנה משהו. מה שהגדיש את הסאה שאמרתי לא הגיוני
- 7 שהאדם הזה יהיה נבחר ציבור, מבחינתי הוא לא יכול להיות. הוא סיים את
- 8 תפקידו לפני שנה בחודש יולי, ובעצם התחלף גם שר, והוא עומד ומדבר כמה הוא
- 9 עשה וכמה הוא פעל ושלוש שנים וחצי, וערכים ומיומנויות ונהלים. הוא עשה
- 10 דברים אי אפשר להגיד שלא, עם זאת לא אמר מילה על האסון שקרה בזמן כהונתו
- 11 ואז אני כתבתי לו, בסדר אתה מתראיין בתקשורת, לא הגיוני שאתה לא אומר
- 12 מילה על עשרה נערים ש-8 מהם היו תלמידי י"ב מצטיינים. אלה התחילה מיונים
- 13 לקורס טיס. כשאני אומרת מכינה קד"צ, אנחנו יודעים מה הנתונים, אנחנו רואים
- 14 מי מסיים. זה לא רק להיות מפקד, זה מה אתה תורם, מה אתה עושה בחברה. זה
- 15 כל כך חרה לי. הוא לא צריך לפחד ממני, הוא צריך לכבד. בדיוק חצי שנה אחרי
- 16 האסון שלנו היה אסון דומה בירדן ושם התפטרו שר החינוך ושרת התרבות
- 17 בעקבות האסון. אני לא רוצה שהוועדה הזאת תושיב אף אחד בכלא, אני רוצה
- 18 שאנשים יקחו אחריות. שיגידו שהם לא תפקדו, ישבו במגדל השן, לא פיקחו, לא
- 19 ביקרו. אם הם היו עושים זה לא היה קורה. לכן אני אומרת זה לא רק שני אנשים
- 20 שעומדים לדין בקטע פלילי. יש פה מערכת שלא תפקדה, אגף שלם במשרד החינוך
- 21 ובעלי תפקידים שהיו ממונים על המכינות לא תיפקדו כולל בעלי תפקידים
- 22 במשהב"ט. אין לנו אבא, אין לנו אמא, נשארנו לבד, אין לנו מערכת שעוטפת
- 23 אותנו. זה נכון שאנחנו ההורים מהר מאוד חזרנו לשגרה. עם הזמן זה נעשה יותר
- 24 קשה, האובדן הזה מלווה תמיד. יש שמחות, אבל הצער והעוגמה שאני חווה מזה
- 25 שהממונים שהיו צריכים להיות שם לא אומרים מילה אחת של אחריות.
- 26 זו לא מערכת שלא תפקדה, זו מערכת שכשלה והתנהגה ברשלנות. חבר 2:
- 27 אני לא יודעת מה קרה שם, לכן חשוב לי שאותו אגף במשרד החינוך ייבדק לא רק העדה 2:
- 28 אירית ברוק. מה הם כתבו בעקבות האסון מה הם גרסו. צריכים לראות הכל
- 29 בשקיפות כדי להפיק לקחים. אני יכולה להגיד מה אני כמנהלת, עושה לקראת
- 30 יציאה לטיולים ופעילויות חוץ בית ספריות, מתנהלת שנים על פי הנחיות של
- 31 הלשכה לתיאום טיולים ומול חדר מצב.
- 32 למה את מתכוונת גרסו? חבר 2:
- 33 אשאיר את זה לאיציק, הוא בכל הצד הזה. לא הייתי בכל הדיונים אבל אם אתם העדה 2:
- 34 רוצים לפצל בין משרד החינוך למשהב"ט, קראתי מלא מסמכים של משרד החינוך

ועדת בדיקה ממשלתית למניעת אסונות תוך כדי פעילות מכינות קדם צבאיות

כתב מינוי וסמכויות חקירה – שר ההתיישבות השר צחי הנגבי

(י"פ 9495, ח' ניסן התשפ"א, 21/3/202 ע' 4490)

- חברי הוועדה: -
- יו"ר הוועדה – השופטת (בדימוס) שולמית וסרקרוג;
חברים - האלוף (במיל') גרשון הכהן;
- אבי נעים, לשעבר מנכ"ל משרד ההתיישבות

- 1 ושל משהב"ט ומכתב שיצא שבעה חודשים לפני האסון ביום 11.9.17 שמשרד
2 החינוך ומשרד הביטחון הוציאו לראשי המכינות ואני אומרת לא יכול להיות,
3 אנשים עשו מה שהם רוצים? לא יכול להיות שאין בקרה עליהם.
4 כשאני מגישה תוכנית טיולים לשנה הבאה ההגשה נעשית בחודש מאי לקראת
5 שנה"ל הבאה. גם אם אני בניהול עצמי יש בקרה מעלי אני לא יכולה לעשות מה
6 שאני רוצה גם אם אני ב"ס ייחודי.
7 אני לא יודעת אם זה רק במכינת בני ציון הייתה התנהלות חסרת אחריות, אני
8 יכולה להגיד שבמכינות של ילדי הגדולים יותר כשהוזמנו לביקור הורים התרשמנו
9 מהסדר והארגון. אבל צריך לעבוד לפי הנוהל והחוק. ואם אין, כדאי מאוד שיהיה,
10 וכמה שיותר מהר.
11 הצופה ברהום: אנחנו מדברים על הנושא של המכינות הקדם צבאיות. מאוד חשוב לי להגיד, יש
12 פער מאוד גדול בין הסיסמאות שהם מוכרים את עצמם לבתי הספר, המורים וגם
13 החניכים. הדיסוננס הזה לבין מה שהם מבטיחים לבין מה שחוויו בפועל הוא פער
14 אדיר שאנחנו לא מצליחים לקבל אותו. במיוחד ההתנהלות של המכינות מאז
15 האסון ועד היום שאותנו הם מחקו, פשוט שמו בצד.
16 העדה 2: אני מציגה טופס מועמדות למכינת בני ציון שממולא בכתב ידה של אלה ז"ל.
17 **מוגש ומסומן וב/85(2)**
18 **סימניות לזכרה של אלה מוגשות ומסומנות וב/85(3), וב/85(4)**
19 העדה 2: כל אדם שמבקש ממני לעשות את המסלול בנחל אני מצטרפת, עשיתי את זה 10
20 פעמים מאז האסון, עם יחידות צבאיות, עם המכיניסטים, עם מועצת המכינות
21 כמסר שעד שאתה לא נמצא בנחל אתה לא מבין קודם כל את גודל היופי והעוצמה
22 של הטבע, ואת החוסר בשיקול דעת להכניס ילדים כשעוד יורד עליהם גשם לתוך
23 מעוק, לתוך נחל. הם יכלו לעשות סיבוב פרסה ויש דרך לצאת מזה. זה דבר
24 שגיליתי כשעשיתי את המסלול עם המנהלת של אלה ברנדה והמורה לשל"ח של
25 אלה, איתי פלינט כיום משמש רכז טיולים של מחוז ירושלים במשרד החינוך. בגב
26 ההר ירד עליהם גשם, ומדריך הטיולים הראה לי שיש סימון ירוק ואפשר לצאת
27 משם. ולהגיע בביטחה לכביש 90 בלי שום סיכון וכניסה לאפיק נחל צפית הצר.
28 מדהים בעיני שילדה שישית במכינות, ניסיון של שנים רבות כמנהלת ב"ס הכרה
29 לעומק של הנהלים של משרד החינוך, ועדיין בסופו של דבר האסון הזה קורה.
30 בעיני זה מדהים שאנחנו מדברים על קבוצות וואטסאפ שישאלו את המדריכים,
31 ואת ירדת לעומק שבעומק. בעיני הדבר הזה הוא מטורף. הדבר השני שאני רוצה
32 לשאול אתכם, מכינה קדם צבאית, כששלחתם את אלה אחרי חמישה ילדים, מה
33 בעצם הבנתם שזה מכינה קדם צבאית מבחינת המדינה?

ועדת בדיקה ממשלתית למניעת אסונות תוך כדי פעילות מכינות קדם צבאיות

כתב מינוי וסמכויות חקירה – שר ההתיישבות השר צחי הנגבי

(י"פ 9495, ח' ניסן התשפ"א, 21/3/202 ע' 4490)

- חברי הוועדה : - יו"ר הוועדה – השופטת (בדימוס) שולמית וסרקרוג ;
 חברים - האלוף (במיל') גרשון הכהן ;
 - אבי נעים, לשעבר מנכ"ל משרד ההתיישבות

- 1 העד 1 : הרי מגיעים נציגים של המכינות לבתי הספר לשכנע, זאת אומרת שמשרד החינוך
- 2 פותח את הדלתות, שנית כל מי שהולך לקד"צ מגיש בקשה לדחיית שרות
- 3 למשהב"ט. כלומר מאוד ברור לנו שהמדינה היא מטריה של המכינות הקד"צ, כי
- 4 אם לא תגיש עד התאריך הזה, אתה יכול להתקבל למאה מכינות, אתה עדיין
- 5 תגויס.
- 6 חבר 2 : ילדה שישית ולא ידעתם שזו עמותה פרטית?
- 7 העד 1 : לא רק אנחנו, כל עם ישראל לא ידע. אתה ידעת?
- 8 חבר 2 : לא.
- 9 העדה 2 : ברור שאתה הולך תורם ואחרי זה הולך לצבא. יש בנות מבין הנספות שלא תכננו
- 10 להיות קרביות כמו אלה והם ידעו שהם הולכים לעשות משהו משמעותי בצבא.
- 11 המסלול הקדם צבאי כשמו כן הוא. זה לא נתפס.
- 12 יו"ר : הבנתי מיוחנן שבמונח קדם-צבאי כבר נמצאת ההבטחה לשרת במשהו משמעותי
- 13 בצבא, ולכן הוא אמר תשמרו על השם, כי זו התחייבות של נוער מצוין וחבל לקחת
- 14 את השם. ברגע שאתה לוקח את השם אתה עלול לפגוע בהתחייבות המופלאה.
- 15 אתם חושבים שצריך להשאיר את השם?
- 16 העדה 2 : כן.
- 17 העד 1 : מצד אחד הוא צריך להישאר. מבחינתנו לפני שנה-שנתיים היה תלמיד
- 18 י"ב שהלך לגיבוש לצנחנים ואוטובוס הדרדר בגיבוש והרג אותו, הוא הוכר כחלל
- 19 צה"ל ובצדק והוא עדיין לא חויל. אני רואה בקד"צ אולי לא אותו דבר אבל משהו
- 20 דומה. אני חושב שמצד אחד המכינות הקד"צ צריכות להישאר עם התואר הזה כי
- 21 משהב"ט קשור אליהם כי הוא דחה להם את השירות וגם מתקצב אותם. אבל
- 22 אחרי האסון לא יתכן שהמדינה תגיד לנו אתם לא שייכים למדינה. הייתה דרישה
- 23 שנוכח כמשפחות שכולות של משהב"ט. זה נדחה בבג"צ לא כי בג"צ אומר שזה לא
- 24 נכון, אלא כי בג"צ אומר אני לא יכול לשנות חוקים. משהו בחוקים דפוק. או
- 25 שימחקו את זה, שזה לא מכינה קד"צ, אבל אנחנו חושבים שזה כן צריך להיות.
- 26 יו"ר : הייתם הבוקר כשהיועמ"ש של משהב"ט העיד? שם התעוררה האם במסמכים
- 27 שהם הציגו ברורה האבחנה בין השם לבין היות המכינה עמותה פרטית. אמרנו
- 28 להם שהמסמכים שהם הראו זה לא מספיק.
- 29 העדה 2 : יש לי מסמכים שאומרים חד-משמעית שהם אחראים לכל דבר. אם לא אז למה
- 30 הגב' חביבה סלומון ממשרד הביטחון מוציאה נהלים? למה הם יושבים בוועדות?
- 31 העד 1 : קודם כל אני איש של אמת, ועוד כשישבנו שבעה והתקשורת חיבקה אותנו אולי
- 32 בחיבוק חם מדי, והייתי בהלם מהתפקוד של המדינה ביום האסון. אין שום מדינה
- 33 בעולם שהייתה שולחת את חיל האוויר להציל ילדים ואין שום מדינה שהייתה
- 34 מתפקדת כך ביום האסון. וגם אם קרה לנו את הדבר הכי גרוע שיכול להיות, יש

ועדת בדיקה ממשלתית למניעת אסונות תוך כדי פעילות מכינות קדם צבאיות

כתב מינוי וסמכויות חקירה – שר ההתיישבות השר צחי הנגבי

(י"פ 9495, ח' ניסן התשפ"א, 21/3/202 ע' 4490)

- חברי הוועדה: - יו"ר הוועדה – השופטת (בדימוס) שולמית וסרקרוג;
חברים - האלוף (במיל') גרשון הכהן;
- אבי נעים, לשעבר מנכ"ל משרד ההתיישבות

1 חשיבות מאוד גדולה שאת הגופות ימצאו כמה שיותר מהר ונוכל להביא אותן
2 לקבורה כמה שיותר מהר. כי זה נורא ואיום שאתה יודע שאיבדת את הילד ולא
3 היו מוצאים גופות. כמה שעות אחרי האסון שלנו נסחפה שם משאית ונהג נהרג
4 והגופה שלו נמצאה אחרי שבוע. אז ציינתי לשבח את מדינת ישראל על תפקודה
5 ביום האסון. גם יחידת 669 הזמינה אותנו לבסיס תל-נוף. אנחנו יודעים האסון
6 אירע בשעה 13:13 וכבר בשעה 13:55 המסוקים של יחידת 669 היו בנחל ברור לנו
7 שאם המסוקים היו מגיעים באיחור היו יותר מ-10 הרוגים. אבל מאז מדינת
8 ישראל לא הפסיקה לאכזב אותנו, עד שהוקמה ועדת חקירה. המדינה תפקדה
9 מצוין ביום האסון, ואני מקווה שההמשך יהיה אתכם ועם התוצאות בשטח.
10 קיבלתם כבר את המסמך הזה, הגיע אלינו מסמך ממשרד החינוך מנהל חברה
11 ונוער מ-11.9.17, כלומר 7 חודשים לפני האסון, "הבהרה על התנהלות המכינות
12 הקדם צבאיות מול משרד החינוך ומשרד הביטחון". אני לא מקבל את הקשקושים
13 שהם לא היו מחויבים כי עובדה שהם הוציאו מסמך.

14 המסמך הוגש וסומן וב/86

15 העד 1: אני מפנה לפסקה האחרונה: "על ראש התאגיד...". כשאנחנו ניגשנו למשרד החינוך
16 ושאלנו כמה אירועים חריגים דווחו לכם במהלך השנים? התשובה הייתה אפס
17 אירועים חריגים. על המסמך חתומות אירית ברוק ממשרד החינוך, וחביבה
18 סלומון ראש יחידת הנח"ל, מוציאות מסמך, מחייבות את ראשי המכינות לדווח
19 להם דברים, והן לא בודקות איך זה שיש אפס אירועי בטיחות במשך 10 שנים?
20 הרי לא יאומן. עבדתי בחברת חשמל 30 שנה. העבודה שלנו מסוכנת, אנחנו עובדים
21 בגובה, עם חשמל חי, בתנאי מזג אוויר קיצוניים, בחום של הקיץ ובסופות שלגים
22 והרוחות בחורף. אני חי בטיחות יותר מ-30 שנה. אבל בטיחות זה א' ב' בחיים.
23 ומהר מאוד הבנו שבעולם המכינות לא קיים המושג בטיחות. בחברת חשמל
24 כשעובד נוקע את הרגל, אירוע בטיחות קטן, מוציאים דו"ח בטיחות עם חקירה
25 למה זה קרה. אותו דו"ח בטיחות מופץ לכל אלפי העובדים בחברת חשמל ברמה
26 הארצית. ובעולם המכינות כלום ושום דבר. וככל שעובר הזמן אנחנו מגלים על
27 אירועי בטיחות רבים במכינת בני ציון ובמכינות נוספות ומשרד החינוך לא ידע
28 עליהם. למה? כי הוא לא פיקח, הוא לא דרש. לדעתי המסמך הזה שהגשנו, יש לי
29 תחושה שהוגש למכינות בכל תחילת שנה, כל מה שהשתנה בו כנראה זה התאריך.
30 כשישבנו שבעה ואולי אחרי זה הבנו שחוקק חוק המכינות ב-2008. אני אומר
31 כאזרח תמים חוקק חוק, מישהו צריך לגרום שהחוק ייושם. איך זה עובד? הכנסת
32 מחוקקת חוקים, מי אחראי? השר, סגן השר, המנכ"ל של אותו משרד? מה עשה
33 אותו שר ביום שחוקק החוק? איך הוא נתן הוראות למשרד שלו ליישם את החוק
34 הזה, לפקח על עולם המכינות? הכנתי במסמך שהגשתי בהתחלה את כל בעלי

ועדת בדיקה ממשלתית למניעת אסונות תוך כדי פעילות מכינות קדם צבאיות

כתב מינוי וסמכויות חקירה – שר ההתיישבות השר צחי הנגבי

(י"פ 9495, ח' ניסן התשפ"א, 21/3/202 ע' 4490)

חברי הוועדה: - יו"ר הוועדה – השופטת (בדימוס) שולמית וסרקרוג;

חברים - האלוף (במיל') גרשון הכהן;

- אבי נעים, לשעבר מנכ"ל משרד ההתיישבות

- 1 התפקידים, שרים, סגני שרים, מנכ"לים לאורך כל התקופה, בשביל לראות מי עזר
- 2 את זה ולמה? למה חוק המכינות לא יושם? אם היו אומרים לי החוק חוקק
- 3 חודשיים לפני האסון ולא הספיקו, טבעי. החוק חוקק 10 שנים לפני, זה זועק
- 4 לשמיים. ברשימה הזאת גם הרב רפי פרץ שנכנס לתפקיד שר החינוך 16 חודשים
- 5 אחרי האסון. ביקשנו להיפגש איתו, מתוך תקווה שדווקא הוא, מראשי המכינות
- 6 הראשונים במדינה, יבין את הדרישה שלנו להקמת ועדת חקירה, לאחר שנפתלי
- 7 בנט, שר החינוך בתקופת האסון, התנגד לכך נפגשנו עם רפי פרץ ב-25.7.19, נציגות
- 8 של מספר משפחות שכולות עם השר בלשכתו בתל אביב. מסקנות השר מאותה
- 9 השיחה כפי שתיעדתי אותן היו :
- 10 • ועדת ההסדרה שהקים משרד החינוך לא שווה כלום.
- 11 • השר הבטיח שיעשה בדק בית רציני במשרד, והוא יודע בדיוק מה צריך
- 12 לעשות.
- 13 • התיאורים שלכם ההורים השכולים נתנו לי תמונה מאוד ברורה.
- 14 • אבדוק את נושא ועדת החקירה.
- 15 השר פרץ הבטיח לי תשובות תוך תקופה קצרה. אך עד היום לא זכיתי לקבל
- 16 שום תשובה. לתחושותי מכיוון שהשר השאיר בתפקיד את המנכ"ל אבוהב הוא
- 17 זה שמנע מהשר לקבל תשובות. ואני זועק מעומק לבי מה יש להם להסתיר?
- 18 כנראה שהרבה כי תשובות הם לא נתנו לנו". בפגישה עם השר נפתלי בנט
- 19 וצמרת משרדו שהייתה בסוף 2018, גם נפתלי בנט וגם שמואל אבוהב התנגדו
- 20 להקמת ועדת חקירה. אני לא חושב שנפתלי בנט ושמואל אבוהב אחראים
- 21 ישירים לאסון שלנו, אבל בעצם ההתנגדות שלהם לוועדת חקירה אולי יש להם
- 22 מה להסתיר. אולי הגנו על בכירים במשרד, אולי חששו שהוועדה תגיד להם
- 23 אתם צריכים לשלם מחיר".
- 24 המרכזת: רפי פרץ היה בעבר ראש מכינה?
- 25 העד 1: הרבה שנים. הבן אדם התעלם מאיתנו, ואני חושב שהוא צריך להעיד ולהסביר
- 26 למה הוא התעלם מאיתנו. רשמתי בכתב ידי את התשובות שהוא נתן לנו ורדפתי
- 27 אחרי ואחרי העוזרים שלו הרבה זמן והוא פשוט התעלם מאיתנו.
- 28 הצופה ברהום: גם רה"מ דאז הצהיר שיקים ועדה.
- 29 העד 1: בתיווכו של צחי הנגבי עוד בזמן כיהונו של רה"מ נתניהו קמה הוועדה לטעמנו
- 30 מאוחר מדי. בהמשך לסרטו שראינו לגבי שיחה בחדר המצב, אני סבור שמישהו
- 31 במשרד החינוך היה עליו לעצור את הטיול, כי שרית אמא של אלה דיברה עם חדר
- 32 מצב, המדינה כולה ידעה מה מצופה ממזג האוויר ולכן הייתה חובה לעצור את
- 33 הטיול.

ועדת בדיקה ממשלתית למניעת אסונות תוך כדי פעילות מכינות קדם צבאיות

כתב מינוי וסמכויות חקירה – שר ההתיישבות השר צחי הנגבי

(י"פ 9495, ח' ניסן התשפ"א, 21/3/202 ע' 4490)

- חברי הוועדה : - יו"ר הוועדה – השופטת (בדימוס) שולמית וסרקרוג ;
חברים - האלוף (במיל') גרשון הכהן ;
- אבי נעים, לשעבר מנכ"ל משרד ההתיישבות

- 1 לגבי משהב"ט יום אחרי האסון מספר שעות לפני ההלוויה, ערן גלאור מורה
- 2 במכינה ואחיין שלי ומעביר לי ידיעה, משהב"ט פנה לסייע למשפחות. נעזרנו
- 3 במשהב"ט, משהב"ט סייע בהלוויה בכך שהציע מאות בקבוקי שתיה קרים
- 4 ומערכת הגברה. הוא אכן סיפק את השתיה בלוויה, והודענו לו שאין צורך במערכת
- 5 הגברה כי יש אחת בבית העלמין.
- 6 הצופה ברהום : לנו לא הגיעה ידיעה כזאת.
- 7 העד 1 : לקראת האזכרה של 30 ימי האבל פניתי שוב למכינת בני ציון כדי שיעזרו לנו. ערן
- 8 גלאור פנה לאיש הקשר של משהב"ט, יותר מפניה אחת, עד היום הוא לא קיבל
- 9 תשובה. מבחינתי מדובר בהתנהגות תמוהה מאוד של משהב"ט. מי היה הגורם
- 10 שאחרי ההלוויות נתן הוראה להתעלם מהמשפחות השכולות ולמה? התנהגות
- 11 תמוהה, שלי התחושה היא שאולי יש איזושהי אשמה שלהם באסון ולכן בחרו
- 12 להתנתק. במכתב שלי המלצנו לחקור את מועצת המכינות, ואת יוחנן. איתמר
- 13 שפיטליניק מנהל מכינת בני ציון עד נובמבר 2017 (מצטט סעיף 5 בוב/82). צביקה
- 14 דור (מצטט סעיף 6 בוב/82).
- 15 העדה 2 : איך זה שיש לו ידע סמכות, מפקד יחידת חילוץ ערבה, והוא יודע על מזג האוויר
- 16 וחילץ בטח יום קודם, הוא אמר לה לא כדאי, אבל הוא ידע. הוא ידע שיש שם
- 17 קבוצה, איך הוא לא הזמין את המשטרה? מי שיש לו תפקיד והוא חובש כובע יש
- 18 לו אחריות.
- 19 חבר 2 : מה המשטרה הייתה יכולה לעשות?
- 20 העדה 2 : לעצור אותם.
- 21 חבר 2 : אין חוק שמאפשר לעצור אותם.
- 22 העד 1 : אולי דרככם תמליצו שצריך גם לשנות חוקים. לא יכול להיות שבשבוע שאין אחד
- 23 במדינה שלא יודעים שמוזהרים מפני שיטפונות ואסור לטייל ויש היום רשתות
- 24 חברתיות, אין אחד במדינה שלא ידע שאסור לטייל באותו שבוע, ואתה אומר לי
- 25 שהמשטרה לא יכולה לעצור.
- 26 חבר 2 : אני לא אומר שזה לא נכון, אני מציג מצב קיים. אגב יחידות החילוץ כפופות
- 27 למשטרת ישראל.
- 28 העד 1 : (מצטט את סעיף 7 לוב/82). אגב המשפחה שהעבירו אלינו את ההתכתבות ביקשו
- 29 מאיתנו לא להעביר את הפרטים האלה לתקשורת. אנחנו חושבים שאתם צריכים
- 30 להזמין אותם לפה להעיד. יש שם תיאור שהם שלחו את הבנות לבתים של עובדים
- 31 אריתראים לבד. ואם נערה חלילה תיאנס? הוויכוח כנראה לא היה מתאים למנהל
- 32 המכינה והוא החליט שהיא לא מתקבלת.

ועדת בדיקה ממשלתית למניעת אסונות תוך כדי פעילות מכינות קדם צבאיות

כתב מינוי וסמכויות חקירה – שר ההתיישבות השר צחי הנגבי

(י"פ 9495, ח' ניסן התשפ"א, 21/3/202 ע' 4490)

- חברי הוועדה : - יו"ר הוועדה – השופטת (בדימוס) שולמית וסרקרוג ;
חברים - האלוף (במיל') גרשון הכהן ;
- אבי נעים, לשעבר מנכ"ל משרד ההתיישבות

- 1 העדה 2 : זה בעצם ההתנהלות של אותו אגף במשרד החינוך הממונה על המכינות שענתה
- 2 להורים בכתב ואני ממליצה להזמינה לעדות , ההורים כותבים אליו וגם האגף
- 3 מתנער מהם.
- 4 יו"ר : המשפחה ביקשה לא להזכיר את שמה?
- 5 העדה 2 : היא ביקשה שזה לא יצא לתקשורת.
- 6 יו"ר : יש משפטים שאנחנו מאפשרים להוריד מפרסום הפרוטוקול, אתם יכולים למחוק,
- 7 התיקון נעשה על ידיכם. בשל העובדה הזאת נרשום שהעדות חסויה עד לקבלת
- 8 התיקון שלכם.
- 9 העד 1 : (מצטט את סעיף 8 לוב/82). (מצטט את סעיף 9 לוב/82). מטבע הדברים מיד אחרי
- 10 האסון הגיע מן הסתם המון מידע גם למכינת בני ציון וגם לשרים גם על מה שקרה
- 11 לפני האסון, ועל אירועים קודמים שאולי קרו במכינה ולא קשורים ישירות לאסון.
- 12 יו"ר : כשאתה מדבר על אירועים בעבר ואנשים שידעו אתה ממילא משליך על החבות
- 13 הפלילית. מצד שני אם גוף, גם גוף ממשלתי מקבל פניה והוא לא מתייחס זו
- 14 התנהלות שלא ניתן לקבל אותה וזה בהחלט ממשיך גם לעתיד.
- 15 העדה 2 : כשאני מסתכלת על כל מיני פרוטוקולים, בסופו של דבר המכינה הזאת שכשלה,
- 16 פשעה, לא מסתכלת על מי ספציפית, דרך ההתנהלות שלה, הם ניסו לעשות איזה
- 17 תיקון. כי הייתה שנה שלא היו שם חניכים ואז הם הגישו מחדש מכינה בהקמה.
- 18 הם הגיעו לאותה ועדה, בוועדה ישבה אירית ברוק ועוד כמה אנשים ממשרד
- 19 החינוך והביטחון, בדקו את התוכניות שלהם, ושם הם ראו שחסר דברים כאלה
- 20 ואחרים. זה הגיע לאבוהב והוא אמר אתם לא עומדים בקריטריונים, אתם צריכים
- 21 עוד לעבוד, ואז המכינה נסגרה.
- 22 חבר 2 : להבנתנו היא נסגרה על הליך של תכנון ובניה.
- 23 העד 1 : זה לא נכון.
- 24 עו"ד קאופמן : יש החלטה של ועדת ההכרה שהחליטה לא לאפשר להם המשיך פעילות. הייתה
- 25 פניה של הורים שכולים. הם היו צריכים ועדת הכרה בגלל שהם ביקשו לחדש את
- 26 הפעילות שנה אחרי האסון.
- 27 העדה 2 : התחושה שלי שהיה עדיף להם לסגור ולסתום.
- 28 העד 1 : אותם אנשים במשרד החינוך שמבחינתנו חטאו ופשעו באי-פיקוח על המכינות
- 29 ובעיקר על בני ציון, היה להם הכי נוח להגיד חבר'ה מה אתם רוצים? סגרנו את
- 30 המכינה. מקור הבעיה נסגר. אגב אני חייב להגיד ש- 30-40% מההורים השכולים
- 31 גם אנחנו רצו שמכינת בני ציון תמשיך לעבוד וינציחו את הילדים שלנו. רוב
- 32 ההורים השכולים התנגדו. למשרד החינוך היה הכי קל לסגור את המכינה, הם הרי
- 33 עשו ועדת הסדרה שלא קרה איתה כלום. אם שואלים אותי ועדת ההסדרה הזו
- 34 היא פשע. אשווה את זה לנהג אוטובוס שמשתולל על הכביש, מתהפך, הורג עשרה

ועדת בדיקה ממשלתית למניעת אסונות תוך כדי פעילות מכינות קדם צבאיות

כתב מינוי וסמכויות חקירה – שר ההתיישבות השר צחי הנגבי

(י"פ 9495, ח' ניסן התשפ"א, 21/3/202 ע' 4490)

- חברי הוועדה : - יו"ר הוועדה – השופטת (בדימוס) שולמית וסרקרוג ;
חברים - האלוף (במיל') גרשון הכהן ;
- אבי נעים, לשעבר מנכ"ל משרד ההתיישבות

- 1 ילדים, ומנהל חברת האוטובוס מקים ועדת הסדרה. זה מה שעשו בנט ואבוהב.
- 2 הכי קל היה למנכ"ל משרד החינוך להגיד יש מכינה בעייתית, נסגור אותה, ובזה
- 3 חשבו שישביעו את רצון ההורים השכולים והעם.
- 4 יו"ר : האינפורמציה שקיבלנו היא שונה, השאלה אם הגברת יכולה להמציא לנו את
- 5 ההחלטה של ועדת ההסדרה, איך היא משיקה לנושא שהייתה תלונה על מבנה
- 6 שהבנו שבקשר לכך היה הליך משפטי שהוא למעשה הביא לסגירת המכינה,
- 7 והנושא של ועדת הסדרה, איך הדברים שם קשורים. חסר לנו כאן איזושהי רשימת
- 8 עובדות סדורה.
- 9 עו"ד קאופמן : את כל מה שקשור אלינו בשמחה, את ההליך שנוהל על ידי משפ' בר שלום אין
- 10 בפנינו.
- 11 יו"ר : הבנו שהיו ניסיונות כאלה ואחרים לסגור את המכינה בקשר לכך שחלק מההורים
- 12 לא רצתה שאותה מכינה תנציח את השמות של הילדים שנספו, ובסופו של דבר
- 13 המכינה נסגרה רק בעקבות מבנה מסוים שלא היה תקין. אם אנחנו רוצים לכתוב
- 14 משהו בנושא הזה ואין לנו דבר סדור זה יקשה עלינו.
- 15 עו"ד דנה : בכל הקשור להיתרי בניה אולי משפ' בר שלום תוכל לעזור, זה לא בפנינו. את
- 16 ההחלטה עצמה, ברגע שהמתמחה תעביר לי את זה, ואם לא אני אחפש את זה,
- 17 אני אשלח את זה.
- 18 העדה 2 : אני קיבלתי אינפורמציה אחרת ממשרד החינוך, אמרו לי תשמחי, עכשיו אבוהב
- 19 חתם שהמכינה נסגרה. הוא בדק ואמר אתם לא עומדים בקריטריונים.
- 20 הצופה ברהום : השורה התחתונה כפי שהעיד משה צין, שהוחלט לא לתת דח"שים בגלל ליקויים
- 21 שמצאו. בסופו של דבר ברגע שאין דח"שים אין הכרה להמשיך בחינוך. וזה אחרי
- 22 שהם היו סגורים שנה וגם לא הייתה להם איתנות כלכלית כי התורם העיקרי
- 23 הפסיק לתרום בעקבות האסון.
- 24 העדה 2 : יש לנו גם את כל פרוטוקול הדיון של ועדת החינוך בכנסת.
- 25 **פרוטוקול דיון ועדת החינוך בכנסת מיום 26.11.18 מוגש ומסומן וב/87**
- 26 העד 1 : שם שאני חושב שיוכל מאוד לעזור לוועדה, זה יוסי מזרחי, תחקירן ערוץ 12
- 27 שנמצא איתנו בקשר. ב- 16.11.21 יוסי חשף דברים שיש בהם חשד לעבירות שביצע
- 28 שמואל אבוהב מנכ"ל משרד החינוך ערב יציאתו מתפקידו. בעקבות תחקיר זה
- 29 הגשתי פניה למשרד מבקר המדינה ותלונה במשטרת ישראל שיבדקו האם מדובר
- 30 בעבירה פלילית והאם נגרסו חומרים הקשורים לאסון מכינת בני ציון. (מצטט את
- 31 סעיף 10 לוב/82). יוסי מזרחי הגיע אלינו והציג לנו ב- 23.2.21 דברים מזעזעים
- 32 ביום בו הוא פירסם תחקיר נוסף. קלסרים שלמים של מסמכים שהוא קיבל
- 33 ממשרד החינוך שזעזעו את שרית ואותי. 3 שנים אחרי האסון ואנחנו עדיין
- 34 מקבלים דברים שמפתיעים אותנו כל הזמן. המסמכים מראים ששמואל אבוהב

ועדת בדיקה ממשלתית למניעת אסונות תוך כדי פעילות מכינות קדם צבאיות

כתב מינוי וסמכויות חקירה – שר ההתיישבות השר צחי הנגבי

(י"פ 9495, ח' ניסן התשפ"א, 21/3/202 ע' 4490)

חברי הוועדה: - יו"ר הוועדה – השופטת (בדימוס) שולמית וסרקרוג;

חברים - האלוף (במיל') גרשון הכהן;

- אבי נעים, לשעבר מנכ"ל משרד ההתיישבות

1		מנכ"ל משרד החינוך בזמן שאנחנו יושבים שבעה והשר בנט מגיע לכל המשפחות	
2		השכולות, שאגב הערכנו אותו מאוד על זה אז, כי צריך להיות אמיץ להגיע	
3		למשפחות שכולות, אבל באותו זמן, ואני לא יודע אם נפתלי בנט ידע על זה או לא,	
4		במשרד החינוך לקחו חברות ועושים סקרים לשאול את הציבור מה מצב הרוח	
5		שלו, האם משרד החינוך לדעתו אשם באסון? האם השר אשם באסון? אנחנו עוד	
6		יושבים שבעה, הדם של הילדים שלנו חם ובזה עוסק משרד החינוך?	
7	יו"ר:	האם זו הכוונה שאלו מעשים פליליים?	
8	העד 1:	זו התחושה שלי, בפרט שבתחקיר הקודם יוסי מזרחי הציג שהוא גרס חומרים	
9		רבים, מי ערב שלא חומרים שקשורים לאסון נחל צפית. אני חושב שמי שפועל ככה	
10		הוא מיישמו שמרגיש אשם, וחושב איך אפשר להעלים ראיות ולחשוב שהוא בסדר.	
11		אם אני הייתי חלילה עושה תאונת דרכים והורג מישהו, הייתי הולך לשאול את	
12		הציבור האם אני לא בסדר? הייתי יושב בשקט, כי אולי אותו ילד קפץ לי לכביש.	
13	העדה 2:	ברגע שהוא עלה לשידור ביום ראשון כשכולנו אבלים הוא בעצם אמר הילדים לא	
14		באחריותנו. שמכינות זה לא משרד החינוך, זה משהו אחר, וזה לא נכון.	
15	העד 1:	וזה שקר. אותו שמואל אבוהב אומר באותו ראיון ב- 29.4, כשעוד לא נקברו כל	
16		הילדים, אומר הילדים האלה לא באחריותנו. משקר לעם ישראל מול המסכים.	
17		הרי גם אם לשיטתו המכינות לא באחריותו הרי יש להם אחריות ישירה לכל	
18		תלמיד שהוא בכיתה י"ב עדיין.	
19	חבר 2:	כשהוא אמר את המשפט הזה לדעתך הוא ידע שמדובר ב-8 תלמידים בבית ספר?	
20	העד 1:	אם הוא לא ידע אז זו בושה. לתחושותי מדובר אדם שאינו דובר אמת שמואל	
21		אבוהב מבחינתי משקן. אילו אסון כזה היה קורה בצה"ל ועשרה חיילים היו	
22		נהרגים והיה עולה לשידור בטלוויזיה הרמטכ"ל, ומבחינתי אבוהב הוא הרמטכ"ל	
23		של המכינות, והיה אומר החיילים האלה הם לא החיילים של צה"ל. לדעתי	
24		רמטכ"ל שאומר דבר כזה באותו יום היה מסיים את תפקידו. והפלא ופלא	
25		ובפוליטיקה המאוד לא תקינה שלנו בלשון המעטה, שמואל אבוהב המשיך להיות	
26		מנכ"ל משרד החינוך לעוד כמה שנים. ובהמשך הוא גורס חומרים. דיברנו במדינה	
27		מתוקנת, וראינו בירדן ששר החינוך ושרת התיירות התפטרו ישר אחרי האסון, אני	
28		חושב שגם מנכ"ל משרד החינוך וגם שר החינוך היו צריכים להתפטר מתפקידם	
29		אחרי אסון שכזה. לצערנו במדינת ישראל מי שהיה שר חינוך לא רק שלא התפטר,	
30		גם נהיה ראש ממשלה. אני לא דן אם הוא מתאים או לא.	
31	העדה 2:	אנחנו חיים באותו בית ואנחנו אנשים שיש לנו תפיסות שונות. בעקבות האסון, מה	
32		שכן עשה אבוהב, דבר שזעזע אותי יותר. הוא מנכ"ל והוציא חוזרי מנכ"ל.	
33		כתבה מישראל היום על חוזר המנכ"ל מוגשת ומסומנת וב/88	
34			

ועדת בדיקה ממשלתית למניעת אסונות תוך כדי פעילות מכינות קדם צבאיות

כתב מינוי וסמכויות חקירה – שר ההתיישבות השר צחי הנגבי

(י"פ 9495, ח' ניסן התשפ"א, 21/3/202 ע' 4490)

- חברי הוועדה: - יו"ר הוועדה – השופטת (בדימוס) שולמית וסרקרוג;
חברים - האלוף (במיל') גרשון הכהן;
- אבי נעים, לשעבר מנכ"ל משרד ההתיישבות

- 1 העדה 2 : החוזר שהוא הוציא בעקבות האסון קובע נהלים שמי שאחראי על יציאה של
2 תלמידים מביה"ס הם ההורים. המנהלים קיבלו על הראש, למה אישרתם לאלה
3 לצאת? עודדו ילדים לצאת לחוגי סיירות. אתה רוצה שהילד ילך לטיול? תחתים
4 את ההורים, וברגע שהילד יוצא משער בית הספר, אם קורה משהו ההורה אשם.
5 יש בידי גם את החוזר עצמו ואגיש אותו.
- 6 העד 1 : אתמול פורסם פרוטוקול העדות שנתן דני זמיר. קראתי את כל העדות הזו, והייתי
7 בהלם. אחד הדברים שהיה עצוב לי לקרוא, זה שדני זמיר פנה יותר מפעם אחת
8 לשמואל אבוהב, ואבוהב התעלם גם מדני זמיר. עד היום חשבתי שאבוהב התעלם
9 רק משרית שפנתה אליו במשך חודשים רבים בדרכים רבות לקבל ממנו תשובות.
10 אז שרית בחברה טובה, גם מדני זמיר הוא התעלם. לתחושותי אדם שמתעלם הוא
11 אדם שמרגיש שיש לו קופת שרצים על הגב. אולי פה הוועדה תצליח למצוא מהי
12 קופת השרצים.
- 13 העדה 2 : לצערי הסיפור הוא שאין לנו את הבת הששית, ושלוש שנים שאנחנו נמצאים
14 באסון הנורא הזה. חוץ מזה שזה פוגע בחלק הרגשי והבריאותי, אנחנו מתרוממים
15 כי חשוב לנו להמשיך לחיות, לצד הכאב. אני חזרתי בבקשה למשטרה כדי לסגור
16 את החלק שלי כאמא, וקיבלתי אישור לפנות למכון לרפואה משפטית באבו כביר
17 כשלושה חודשים אחרי האסון. נפגשנו שם עם מנהל היחידה, ד"ר חן קוגל. כל פעם
18 אני חייבת להגיד שאני מכינה את עצמי נפשית ואני מגלה עוד דברים. שם גיליתי
19 שכשאנחנו נכנסו למכון לרפואה בשעה 21:05 דקות, באותן דקות אלה נכנסה
20 באמבולנס, והיא סומנה ראשונה בשטח, כי הגענו לאותו מחלף בשטח שתפקד
21 רופא שניהל את מלאכת הזיהוי הראשונה בשטח ד"ר משיח. אלה הייתה בין
22 הראשונים שאותרו. איזה חלק מפריט לבוש שהיה עליה שזה בעצם מה שבמכון
23 שם צילמו, ואם אותו פריט הגעתי ליחידת חילוץ 669 ולמפקד טייסת 118 ושאלתי
24 אותו ועיניו נפתחו במפגש הורים בטייסת באוגוסט של אותה שנה, והוא אמר כן
25 המסוק שלי חילץ את אלה. ביקשתי ממנו את הנ"צ של המקום שמצאו את אלה.
26 כל הילדים נסחפו אחרי כביש 90 פשוט צריך לראות את העוצמה ולכן הם
27 הגיעו. באחד הסיורים שיצאתי לנחל יצאתי גם למצוא את הנ"צ שמצאו את אלה
28 יחד עם עמית הבן שלי, ועשינו שם גלעד. פשוט לראות את עוצמת השיטפון, ופשוט
29 לא היה להם סיכוי. אני מנסה לא להיות בסרט הרע הזה של מה עבר על הילדים
30 האלה. יצרנו קשר עם איש יחידת החילוץ שהוא מתנדב, ואחרי חצי שנה הוא פגש
31 אותי ואמר לי שרית עשינו סדר בכל הציוד של החילוץ וההצלה, ואת לא תאמיני,
32 מצאנו את התעודה של אלה, והוא הביא לנו את זה, זו התעודה של אלה, שכך זיהו
33 בעצם את התיק. זה היה בתיק, התיק של אלה הגיע עד עין תמר. התיק הגיע
34 בשבעה, מהטלפון לא הצלחנו לחלץ דבר. איך הבנו שזה התיק שלה? מישהו צילם

ועדת בדיקה ממשלתית למניעת אסונות תוך כדי פעילות מכינות קדם צבאיות

כתב מינוי וסמכויות חקירה – שר ההתיישבות השר צחי הנגבי

(י"פ 9495, ח' ניסן התשפ"א, 21/3/202 ע' 4490)

- חברי הוועדה : - יו"ר הוועדה – השופטת (בדימוס) שולמית וסרקרוג ;
חברים - האלוף (במיל') גרשון הכהן ;
- אבי נעים, לשעבר מנכ"ל משרד ההתיישבות

- 1 את זה, והביא לבן שלי אבל לא היו שם המסמכים. כנראה שהתעודה נפלה שם.
2 ואחרי חצי שנה אנחנו מקבלים את הנרתיק עם תעודת המדריך של אלה, את
3 רישיון הנהיגה ואת כרטיס הרב קו שלה, ועם כסף מזומן שהיא לקחה איתה
4 מהבית. זה מה שנשאר לנו. מסמכים שלצערי אני אוספת ושומרת, שאוכל לספר
5 את הסיפור הזה לנכדים, שאני מבחינתי אמא של אלה עשיתי הכל כדי להיות
6 בטוחה שהיא הולכת לטיול גיבוש ושהיא תחזור הביתה בשלום. ולא היא ולא עוד
7 תשעה ילדים חזרו, ואני מצפה שהוועדה הזאת תסיק מסקנות כדי שאף הורה לא
8 יחוזה את הקושי ואת החוסר התהומי והיום יומי, והלילות שאני לא ישנה, אני לא
9 יודעת מתי יהיה לי לילה אחד רציף ואני לא האמא היחידה. אני רוצה צדק מוסרי,
10 ממש לא פלילי. גם משרד עורכי הדין יודע שאני לא בסיפור הזה. ואם יצא מזה
11 משהו טוב, שיחוקק חוק, וגם משרדי הממשלה יקחו אחריות, כולל משהב"ט. אני
12 כבר כמה פעמים פניתי לא באופן אישי בשבילי, כי האובדן הוא לא רגע, התופעות
13 ילוו אותנו לאורך כל החיים. כשאני אומרת מכינה קד"צ גם משרד החינוך וגם
14 משהב"ט צריכים לתת לנו מעטפת רגשית וטיפולית. אנחנו לא צריכים כסף, כסף
15 לא יחזיר לנו את אלה. תודה שאתם מאפשרים לנו.
16 נושא הסיוע הנפשי הועלה בצורה כזו או אחרת במסגרת ההסדר האזרחי? אני לא
17 מדברת על כסף.
18 עו"ד קאופמן : אני לא כל כך יכולה לדבר על מה שקרה שם בגישור.
19 הרבה הורים העלו בפנינו את הנושא של הפגיעה והצורך בטיפול כזה או אחר.
20 העדה 2 : אני לא במקום שאני יכולה לדרוש שיכירו, אני רק יודעת איזה מעטפת נותן
21 משהב"ט. כי כשקרה האסון אני קמתי, תפקדתי. שבוע אחרי האסון היה לי אירוע
22 של בנות מצווה בבית-ספרי בתלמידות רקדו, ואני רקדתי והכל היה טוב. מה
23 שקורה בלילה, זה לא טוב, וזה הולך ומחמיר. אלו השלכות לאורך זמן, אי אפשר
24 למדוד את זה. כל מה שאנחנו מבקשים זו לא הכרה, אנחנו צריכים שיתנו לנו את
25 המעטפת. יש לי עוד אימהות שאנחנו מעלות את זה, יש לנו קבוצת תמיכה, ואני
26 רואה את זה. יכול להיות שהמצב שלי הוא יותר טוב ב-80% ומישהו אחר והוא על
27 הקנטים, אי-אפשר למדוד את זה, זה בא והולך בגלים.
28 חבר 2 : האם מאז האסון המערכת הממשלתית פנתה אליכם באופן מסודר עם הצעה
29 לטיפול נפשי רגשי?
30 העדה 2 : עיריית מעלה אדומים במחלקת רווחה נתנו את תמיכה וטיפול הפסיכולוגי לפרק
31 זמן ואז כל ילד-אח זכאי לקבל טיפול כזה למספר מפגשים.
32 חבר 2 : מהשפ"י?

ועדת בדיקה ממשלתית למניעת אסונות תוך כדי פעילות מכינות קדם צבאיות

כתב מינוי וסמכויות חקירה – שר ההתיישבות השר צחי הנגבי

(י"פ 9495, ח' ניסן התשפ"א, 21/3/202 ע' 4490)

- חברי הוועדה : - יו"ר הוועדה – השופטת (בדימוס) שולמית וסרקרוג ;
חברים - האלוף (במיל') גרשון הכהן ;
- אבי נעים, לשעבר מנכ"ל משרד ההתיישבות

- 1 העדה 2 : כן. אתם פגשתם פה נציגים של משרד הביטחון. אני לא מכירה אפילו את אירית
- 2 ברוק או חביבה סלומון . הייתי שואלת אותה, קחי אחריות לסיוע. לא אחריות על
- 3 המקרה הספציפי, למעטפת, לסיוע רגשי.
- 4 יו"ר : עם כל הרצון שלנו אין לנו סמכות לנושא הזה. ברגע שאנחנו מדברים על סיוע
- 5 למישהו שנפגע באסון זה נכנס לתחום האזרחי.
- 6 חבר 2 : ההתעסקות בעניינים המנטליים במכינות דורש שיפור.
- 7 העדה 2 : למרות העומס בעבודה כמנהלת ב"ס, לכל מכינה שפונים אלי בבקשה לספר-
- 8 להעביר מסר אני או נוסעת פיזית או דרך הזום, בשבוע הבא עוד מכינה הזמינה
- 9 אותי למפגש עם צוות של המכינה כדי לשמוע ולהשמיע. אני מרגישה שיש רצון של
- 10 המכינות לעשות תיקון, ללמוד ולהפיק לקחים.
- 11 יו"ר : וזה הרבה בזכותכם. אני חושבת שאם לא הייתם פועלים להקים ועדה כדי למנוע
- 12 דברים בעתיד, שעל זה מגיע לכם כל הכבוד. זה עשה שינוי מהותי שמוכנים לשמוע,
- 13 מוכנים, גם אם לא לקחו אחריות, לקחת אחריות בעתיד.

"החלטה"

- 23 1. אנו מודים לעדים על העדות.
- 24 2. אנו מבקשים כי העדים יציגו לנו את המסמכים הבאים :
- 25 (א) חוזר מנכ"ל משרד החינוך שהיה בסיס לכתבה בעיתון ישראל היום, הכתבה סומנה
- 26 כמוצג וב/88.
- 27 (ב) נוהל תיק טיולים של משרד החינוך.
- 28 (ג) עו"ד קאופמן תמציא המסמכים בקשר לאי-הכרה במכינת בני ציון.
- 29
- 30 3. עותק מהעדות המוקלדת יומצא במייל אל עו"ד קאופמן. בהתייחס לעדות שהוקלדה,
- 31 שמורה הזכות לעדים להציג נוסח מתוקן, תוך 7 ימים מהיום, עד למתן החלטה אחרת
- 32 הפרוטוקול חסוי. התיקונים על ידי העדים יבוצעו עם הפונקציה "עקוב אחר שינויים".

ועדת בדיקה ממשלתית למניעת אסונות תוך כדי פעילות מכינות קדם צבאיות

כתב מינוי וסמכויות חקירה – שר ההתיישבות השר צחי הנגבי

(י"פ 9495, ח' ניסן התשפ"א, 21/3/202 ע' 4490)

- חברי הוועדה: -
- יו"ר הוועדה – השופטת (בדימוס) שולמית וסרקרוג;
- חברים - האלוף (במיל') גרשון הכהן;
- אבי נעים, לשעבר מנכ"ל משרד ההתיישבות

- 1 אם לא יעשו תיקונים נוספים על ידי הוועדה, יהפוך הפרוטוקול המתוקן הנ"ל לאחר
- 2 קבלת השינויים כפי שנעשו בפונקציה של "קבל שינויים", יהפוך הפרוטוקול לפרוטוקול
- 3 פתוח לעיון הציבור.
- 4
- 5 עותק מההחלטה הומצא בתום הדיון, מודפס.
- 6

א.1.
אבי נעים, לשעבר מנכ"ל משרד ההתיישבות
חבר הוועדה

ג. יו"ר הכהן
האלוף (במילואים) גרשון הכהן
חבר הוועדה

ש. וסרקרוג
שופטת (בדימוס) שולמית וסרקרוג
יו"ר הוועדה

- 7
- 8
- 9